

NGÂN HÀNG THÔNG TIN*

TRONG mấy năm gần đây việc nghiên cứu về ngân hàng dữ liệu ở nước ta đã được đẩy mạnh về cả hai mặt lý thuyết và thực tiễn cài đặt. Những cán bộ hoạt động trong lĩnh vực này đã thu được một số kết quả có ý nghĩa. Về mặt lý thuyết có thể nói đến các kết quả xác định khóa của lược đồ quan hệ của các cán bộ thuộc Viện Khoa học tính toán và điều khiển (VKHTTĐK). Về mặt thể hiện, chúng ta đang triển khai việc cài đặt các hệ cơ sở dữ liệu NHA (Trường Đại học Bách khoa Hà Nội), TN82 (Bộ Nội vụ), VICTOR (Trung tâm Toán - Máy tính Tổng cục kỹ thuật), RDB (Tổng cục Thống kê và VKHTTĐK) một cách có nền nếp và khoa học. Như tác giả Nguyễn Bá Hào của cuốn sách Ngân hàng thông tin đã viết: « Trong hoàn cảnh của ta, vấn đề xây dựng riêng một số hệ quản lý thông tin (hệ lưu trữ tìm kiếm thông tin hoặc ngân hàng dữ liệu) với chức năng tổng quát được như các hệ của nước ngoài, nhưng đáp ứng được nhu cầu khách hàng của ta, mà việc sử dụng đỡ tốn kém, đỡ tốn thời gian và công sức hơn so với việc áp dụng hệ tổng quát của nước ngoài » - (trang 155), những hoạt động nói trên đã khẳng định điều đó và được coi như những hoạt động chính thức phục vụ cho đề tài cấp nhà nước về ngân hàng dữ liệu.

Cuốn sách của phó giáo sư Nguyễn Bá Hào, một chuyên gia trong lĩnh vực ngân hàng dữ

liệu nhằm giới thiệu với một lớp khá rộng bạn đọc những nét khái quát về tình hình phát triển của các ngân hàng thông tin trên thế giới và ở nước ta.

Với bảy chương (kể cả chương mở đầu và chương kết luận) tác giả đã khai thác mặt mạnh - xử lý tin của máy tính điện tử bắt đầu từ những bài toán riêng lẻ, những yêu cầu cụ thể trong hoạt động sản xuất xã hội tiến tới những hệ thống ngân hàng dữ liệu hiện đại, đa năng và phổ dụng, kể cả những khó khăn đã được giải quyết cũng như những vấn đề còn mở. Đặc biệt, tác giả dành nhiều trang đề mô tả khá cụ thể một số hệ dữ liệu ở những nước tiên tiến nhằm mô tả những chức năng chủ yếu của một hệ tổng quát. Tác giả cũng đi sâu vào phân tích những hoạt động trong lĩnh vực tin học ở nước ta trong thời gian trước và sau giải phóng (các trang 66-70, 136, v.v...) với những tư liệu khá hấp dẫn và có ý nghĩa (trang 38). Các thí dụ nêu trong sách khá phong phú, lý thú và có sức thuyết phục.

Xin trân trọng giới thiệu cuốn sách Ngân hàng thông tin với bạn đọc.

X. H.

* Nguyễn Bá Hào. Ngân hàng thông tin
Nxb Khoa học và kỹ thuật, Hà Nội, 1983.
191 trang.

« KỸ THUẬT VI XỬ LÝ »

SỰ ra đời của các bộ vi xử lý là một bước phát triển mới trong lĩnh vực tin học.

Với các bộ vi xử lý, các hệ vi xử lý tin rất gọn nhẹ, rẻ tiền, độ tin cậy cao, mềm dẻo, dễ dàng thâm nhập trong các lĩnh vực khoa học kỹ thuật và đời sống.

Ở nước ta trong vài năm nay kỹ thuật vi xử lý đã được quan tâm đến và đã được ứng dụng trong một số lĩnh vực kỹ thuật và quản lý.

Cuốn sách kỹ thuật vi xử lý ra đời góp phần thỏa mãn phần nào nhu cầu tìm hiểu nghiên cứu và sử dụng kỹ thuật vi xử lý. Cuốn sách giới thiệu các hiểu biết cơ sở để có thể nắm vững được cách thiết kế phần cứng, thiết kế phần mềm và xây dựng một hệ thống vi xử lý.

Cuốn sách lần lượt giới thiệu:

- Các bộ nhớ, cấu trúc và hoạt động của bộ nhớ vi xử lý, cách ghép nối một bộ vi xử

lý với các bộ nhớ và các cấu trúc vào ra đơn giản.

- Tiếp theo là kỹ thuật ngắt và thâm nhập trực tiếp vào bộ nhớ (DMA) nhằm thực hiện vào ra.

- Cách ghép nối các thiết bị ngoại vi có bản chất số cũng như tương tự với bộ vi xử lý.

- Cách viết chương trình và tổ chức phần mềm đảm bảo thực hiện các chức năng của từng bộ phận cũng như của toàn hệ thống.

- Các bước thiết kế một hệ thống vi xử lý.

Cuốn sách trình bày rõ ràng, dễ hiểu, đi từ mức độ đơn giản đến phức tạp, có những minh họa cụ thể có thể vận dụng vào những thiết kế cụ thể.

Cuốn sách này là một tham khảo tốt cho việc thiết kế xây dựng một hệ thống vi xử lý.

NGUYỄN GIA HIỀU

HỘI NGHỊ QUỐC TẾ VỀ ĐIỀU KHIỂN TỰ ĐỘNG IFAC

Năm 1956 tại Thành phố Hay den bec Cộng hòa Liên bang Đức đại diện 18 nước đã họp bàn về thành lập tổ chức Hội quốc tế về điều khiển tự động IFAC (Internatinal federation of Automatic Control). Hội được thành lập chính thức vào tháng 9 năm 1957 với 20 nước tham gia. Ngày nay IFAC đã có đến 40 nước thành viên với 40 ủy ban quốc gia về điều khiển tự động như Liên Xô, Bungari, Hungari, Ba Lan, Cu Ba, Cộng hòa dân chủ Đức, Mỹ, Trung Quốc, Anh, Pháp...

Mục đích chính của IFAC là đẩy mạnh sự phát triển khoa học kỹ thuật về điều khiển tự động, phân tích hệ thống, về tối ưu hóa các quá trình, các hệ thống, ... trong khuôn khổ hợp tác với các ủy ban quốc gia về điều khiển tự động và với các tổ chức khoa học khác thông qua các hình thức:

— Tổ chức các hoạt động khoa học: Các hội nghị quốc tế, hội thảo khoa học, xê-mi-ne, ...

— Ấn loát, công bố các tài liệu khoa học kỹ thuật.

— Bằng bất cứ phương tiện nào, tổ chức trao đổi và phổ biến thông tin về các thành tựu mới nhất và các hoạt động khoa học trong lĩnh vực điều khiển tự động.

Hội nghị khoa học quốc tế là hình thức hoạt động cao nhất của IFAC được tổ chức 3 năm một lần. Tại mỗi hội nghị như vậy thường có khoảng 1500 nhà khoa học các nước tham gia. Để biểu hiện sự kính trọng đối với các nhà khoa học Xô viết về những đóng góp to lớn cho lĩnh vực khoa học này và cho bản thân tổ chức IFAC, chủ tịch đoàn của IFAC đã quyết định tổ chức hội nghị khoa học quốc tế lần thứ nhất tại Matxcova năm 1960. Đồng chí Còxurghin Chủ tịch hội đồng bộ trưởng Liên Xô đã đọc lời chào mừng hội nghị.

Ngoài các hội nghị quốc tế, hàng năm IFAC tổ chức khoảng 15 đến 20 hội thảo khoa học về các vấn đề chuyên ngành trong lĩnh vực nghiên cứu và ứng dụng điều khiển học kỹ thuật. Tại các hội thảo như thế thường có từ 100 đến 200 nhà khoa học tham gia.

Những hình thức hoạt động kể trên của IFAC đã nói lên vai trò tích cực của IFAC trong việc củng cố sự hợp tác hữu nghị của các nhà khoa học ở các nước có chế độ chính trị khác nhau. Các tài liệu của IFAC đóng vai trò quan trọng trong sự phát triển không ngừng của điều khiển học kỹ thuật.

H.M.